

Plan for å sikre elevene et godt psykososialt miljø

Steinerskolen i Tromsø 2022-2024

Innhold	Sidetall
1. Formål	
1.1. Mål for denne planen	3
1.2. Steinerskolen i Tromsø skal:..	
2. Lovverk og definisjoner	
2.1. Opplæringsloven Kapittel 9 A (§ 2-6)	4-6
2.2. Definisjon på krenkende atferd	
2.3. Utdypende begrepsavklaringer	
3. Forebygging og holdningsskapende arbeid	
3.1. Plan for forebygging	7-8
4. Avdekking	
4.1. Skolens rutiner for å avdekke	9-10
4.2. Strategier for observasjon av det psykososiale miljøet	
5. Håndtering	
5.1. Skolens handlingsplan mot mobbing	11-15
6. Systematikk i arbeidet med det psykososiale miljøet	
6.1 Rutiner for oppfølging av skolens systematiske arbeid	16
Vedlegg 1: Meldeskjema om bekymring	17

1. Formål

1.1. Mål for denne planen

Steinerskolen i Tromsø har som mål å forebygge og forhindre all krenkende atferd gjennom:

- Tydelig ledelse
- Trygge, ansvarlige voksne
- Aktivt medvirkende elever og foresatte

Skoleledelsen og de voksne har et felles ansvar for å forebygge, avdekke, motvirke og stoppe krenkende atferd og mobbing. Hvis en voksen vet om – eller tror – at en elev blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han alltid:

- gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang, hvis det er mulig
- si ifra til nærmeste leder
- undersøke det som har skjedd
- nærmeste leder har ansvar for å varsle daglig leder

Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forhold på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det er den enkelte elevs subjektive opplevelse av å bli krenket som er utgangspunktet for skolens håndtering av paragrafen.

Dersom en elev eller foresatte ber om tiltak som vedkommer det psykososiale miljøet, deriblant mobbing og krenkende handlinger, skal skolen snarest mulig behandle saken etter gjeldende regler og rutiner.

1.2. Steinerskolen i Tromsø skal:

- Arbeide kontinuerlig og systematisk med elevenes skolemiljø
- Samarbeide med elevene og foresatte om det forebyggende og holdningsskapende arbeidet. Vi oppfordrer elever og foresatte som har mistanke, eller vet om krenkende handlinger til å melde skolen snarest.
- Gjennom tydelig skoleledelse og klasseledelse forebygge, avdekke og håndtere krenkende ord og handlinger.
- Sikre at alle ansatte ved skolen ivaretar sin aktivitetsplikt til å undersøke, varsle og gripe inn dersom de får kunnskap eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende atferd.

Selv om alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø, skal ikke skolene lenger fatte enkeltvedtak om dette. Skolen skal handle i henhold til aktivitetsplikten (del 5), og eleven/foresatte kan melde saker videre til fylkesmannen, som undersøker om skolen har utført sin aktivitetsplikt.

2. Lovverk og definisjoner

2.1. Opplæringsloven Kapittel 9 A (§ 2-6)

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

§ 9 A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Under-søking og tiltak etter § 9 A-4 tredje og fjerde ledd skal setjast i verk straks.

§ 9 A-6. Statsforvalteren si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Statsforvalteren etter at saka er teken opp med rektor.

Statsforvalteren skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Statsforvalteren avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimeleg. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Statsforvalteren.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Statsforvalteren meiner må til for å greie ut saka. Statsforvalteren skal sørge for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Statsforvalteren si saksbehandling.

Kjem Statsforvalteren til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan Statsforvalteren vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Statsforvalteren skal følgje opp saka. Statsforvalteren kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9 A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjerda til Statsforvalteren er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.

2.2. Definisjon på krenkende atferd

Med krenkende atferd mener vi krenkende ord og handlinger som kommer til uttrykk enten via direkte tale eller digitale medier:

- **Mobbing** er gjentatt negativ eller «ondsinnnet» atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig eller sårende måte defineres også som mobbing.
- **Vold** er at noen bruker fysisk makt for å skade andre.
- **Rasisme/diskriminering** er at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget fordi de har en annen hudfarge, en annen religion eller snakker et annet språk. Eller at noen får dårligere behandling eller blir trakassert på grunn av kjønn eller funksjonsevne.
- **Uttestenging** er å bli holdt utenfor en gruppe eller klasse der en har tilhørighet.
- **Uthenging** er krenkende ord og negativ omtale.

2.3. Utdypende begrepsavklaringer

1. Psykososialt miljø

Det psykososiale miljøet bestemmes av samhandlingen og kommunikasjonen mellom alle som oppholder seg i skolen og blir til i samspillet mellom eleven, andre elever i klassen, elever i andre klasser, de ansatte og alle som har en befatning med skolen. Det psykososiale miljøet handler også om elevenes opplevelse av læringssituasjonen.

2. Krenkende atferd

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse for **alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk**. Krenkende atferd kan også være enkeltstående handlinger, eller enkeltstående ytringer om for eksempel utseende eller funksjonshemminger. Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Et utsagn eller en handling som ville være akseptabel innad i en gruppe, vil kunne virke krenkende eller skremmende på elever utenfor denne. Hva som oppleves som krenkende, varierer ut fra den enkeltes tidligere erfaringer og bakgrunn.

3. Mobbing

En person blir mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en negativ eller aggressiv handling når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte – ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter. For å kunne bruke betegnelsen mobbing skal det også være en viss ubalanse i makt- og styrkeforholdet; den som blir utsatt for de negative handlingene, har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den eller de som plager ham eller henne. Etter denne definisjonen, som også blir brukt internasjonalt, er mobbing kjennetegnet av disse tre kriteriene: 1) Det dreier seg om aggressiv eller ondsinnet adferd, som 2) gjentar seg og varer ved over en viss tid 3) i en mellommenneskelig relasjon som er preget av en viss ubalanse i styrke eller maktforholdet. Mobbing kan foregå på ulike arenaer, også digitalt – i sosiale medier på internett, eller via SMS. Digital mobbing er et voksende problem som forplanter seg mellom privatliv og skoleliv og krever godt samarbeid med skole/hjem.

3. Forebygging og holdningskapende arbeid

- Skoleledere og lærere må ta ansvar for å stoppe krenkende ord og handlinger
- Elever som forteller om krenkende handlinger skal bli tatt på alvor
- Skolen må møte foresatte med tillit og respekt
- De voksne må gripe inn med en gang krenkende atferd oppdages

3.1 Plan for forebyggende arbeid

Hva / hvordan	Når	Ansvar	Brukermedvirkning (elever/foresatte)
Inkluderende skolemiljø (egen plan er utarbeidet)	Prosjektperiode 2019 -2022	Daglig leder/alle	
Omni-modellen (egen plan er utarbeidet)	2022 -	Daglig leder, referansegruppa, alle	Tema på planleggingsdager, i elevrådene, klassene, foreldremøter m.m.
Synlig tilstedeværelse av voksne: <ul style="list-style-type: none"> • Vaktordning friminutt. • Lærerne bærer refleks-vest for synliggjøring utendørs. • Antall vakter økes ved behov. • Skolen har et klart definert snøballområde. 	Hvert friminutt	Lærere/assistenter som har utevakt	Innspill fra elever/elevråd ift. uteområdene.
Ordensreglementet: Gjennomgås ved skolestart <ul style="list-style-type: none"> • I alle klasser • I kollegiet • På foreldremøtet høsten 	Følges opp gjennom hele skoleåret	Skolestyret, daglig leder, klasselærere, faglærere, assistenter	Ved endringer sendes reglementet til høring i elevrådene og skolestyret, evt. foreldreforeningen
Klasseregler	Lages om høsten, følges opp	Klasselærer	Elevene deltar i å utvikle reglene
Program «Charlie» 1.-7. klasse Antimobbeprogram	1 time per uke	Klasselærer	Aktiv elevmedvirkning
Program «Psykisk helse» 8.-10- klasse	Minimum 3 dager/år	Klasselærer	Aktiv elevmedvirkning
«Zippys venner» 1. og 2. klasse		Klasselærer	Aktiv elevmedvirkning
Foreldremøter	2 ganger per år	Klasselærer	Foresatte kan melde saker i forkant
Elevsamtaler 1.-10.klasse	2 ganger per år	Klasselærer	Elevmedvirkning.
Konferansetimer/utviklingssamtaler med foresatte 1.-4. klasse Konferansetimer/utviklingssamtaler	2 ganger per år	Klasselærer	Skjema fylles ut av foresatte/elever i forkant av samtalene.

med foresatte og elever 5.-10. klasse			Elever medvirker under samtalen
Helsesykepleier	3 t. per uke	Tromsø kommune	Ja
Spesialpedagogisk ressursgruppe	1 gang per måned	Spes.ped.leder/ PPT	Nei
Evalueringsmøter for elever med IOP	Minimum 1 gang per år	Spes.ped.leder	Ja, forldremedvirkning
Elevråd 5.-10. klasse	1 gang per måned	Elevrådslærer	Ja
Fadderordning	Gjennom hele året	Klasselærer	Ja
Tilbakemeldingsmuligheter for elever: <ul style="list-style-type: none"> • Egenvurdering fagtimer • Egenvurdering perioder • Prosedyrer «klage på lærer» 	Minimum 2 ganger per år Ved behov	Klasselærer	Ja
Andre forebyggende tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • Klassesurer • Fellesturer • Fellesarrangementer, aldersblandet: månedsfester, aktivitetsgrupper, skolelunsjer og vennskapskafè 	Gjennom hele året	Klasselærer/ trinngruppene	Ja
Klassemøter: Alle lærere/assistenter rundt en klasse møtes	2 gang per år	Kollegiets leder/pedagogisk leder	
Overgang barnehage-skole: <ul style="list-style-type: none"> • 2 informasjonsmøter for foresatte • Førskoledager 	Høst og vår Vår	Pedagogisk leder	Ja
Overgang barneskole – ungdomsskole: <ul style="list-style-type: none"> • 1 informasjonsmøte for foresatte 	Vår	Pedagogisk leder	Ja

4. Avdekking (ansattes plikt til å følge med)

Steinerskolen i Tromsø skal i sin **daglige virksomhet** arbeide med å avdekke tilfeller av mobbing, diskriminering, vold og rasisme. Alle ansatte ved skolen har en aktivitetsplikt som blant annet består av:

- Plikt til å gjøre undersøkelser raskt
- Plikt til å varsle skoleledelsen
- Plikt til å gripe inn

Denne aktivitetsplikten beskrives nærmere i del 5.

4.1 Skolen har i tillegg følgende rutiner for avdekking:

Oppgave	Ansvarlig for oppfølging
Kartlegging av elevens skolemiljø to ganger per år gjennom utviklingssamtalen . Klasselærer rapporterer funn til skolens ledelse. Kartlegging to ganger per år gjennom konferansetimen . Klasselærer rapporterer funn til skolens ledelse.	Klasselærer/pedagogisk leder
Årlig undersøkelse av omfanget av mobbing gjennom elevundersøkelsen 7. og 10. trinn Klassetrivselsundersøkelsen - årlig og etter behov	Daglig leder/pedagogisk leder
Årlig tema på foreldremøter, elevråd, skolestyre	Klasselærer, elevrådslærer, daglig leder
Vakt- og tilsynsordninger	Daglig leder/alle

Ved mistanke eller kunnskap om at en elev blir utsatt for krenkende ord og handlinger, skal ansatte benytte meldeskjema (side 17). Foresatte kan også benytte dette skjemaet. Dersom foresatte kommer med en muntlig bekymring, skal mottaker fylle ut meldeskjemaet.

4.2. Strategier for observasjon av det psykososiale miljøet

Ved mistanke om at det *kan* foregå krenkende situasjoner, skal det settes i gang observasjoner i minimum en uke, og det skal ha prioritet i den klassen/gruppen det gjelder. Ved behov kan skolen sette inn en ekstra ressurs sammen med klasselærer.

Klasselærer og faglærere må gjøre observasjonene der det er interaksjon mellom elevene:

- Være til stede ute før det ringer inn
- Observere i timer etter behov
- Være ute i friminuttene og ved skifte av aktiviteter
- Være inne på klasserom i pausene på ungdomstrinnet
- Ha tilsyn i garderobene, ved toalettene

Plan for å sikre elevene et godt psykososialt miljø ved Steinerskolen i Tromsø

- Observere i matpausene
- Observere til og fra gym/svømming
- Ekstra tilsyn på fritidshjemmet i samarbeid med fritidsleder

Ansatte skal observere:

- Verbal kommunikasjon og om elever avbryter, ler av noen, kommer med nedlatende kallenavnlyder og kommentarer m.m.
- Ikke-verbal kommunikasjon, nedlatende kroppsspråk og blikk, og om elever ikke lytter eller følger med
- Endring av atferd
- Elevenes roller seg i mellom

Dokumentasjon:

- Det lages referat av observasjonene. Dersom det er mulig, kan notater skrives underveis, uten at det brukes navn.
- Skolens ledelse informeres om observasjonene. Tiltak vurderes og igangsettes.

5. Håndtering

5.1. Skolens rutiner for handling (aktivitetsplikt):

Skolens aktivitetsplikt: definisjoner, forklaringer	ansvarlig	Dokumentasjon
<p>Plikt til å følge med:</p> <p>Følge-med-plikten er nødvendig for at alle som arbeider på skolen lettere skal kunne fange opp mistanke om og få kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen har et skjerpet ansvar overfor elever med særskilt sårbarhet. Slik sårbarhet kan være knyttet til for eksempel elevens funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsuttrykk, religion, at eleven har atferdsvansker eller forhold ved elevens familie eller hjemmesituasjon. At en elev tidligere har vært utsatt for krenkelser, kan også gjøre en elev ekstra sårbar.</p>	<p>Alle ansatte Den som har mistanke eller observerer melder til nærmeste leder eller daglig leder</p>	<p>Meldeskjema Side 17</p>
<p>Plikt til å gripe inn:</p> <p>Det som kjennetegner plikten til å gripe inn, er at handlingen skjer umiddelbart og at den er rettet mot å stoppe en situasjon som pågår og er forholdsvis akutt. Det kan for eksempel være å stanse en slosskamp eller annen fysisk krenkelse, om å stanse en utfrysningssituasjon eller stanse/irrettesette verbale krenkelser.</p> <p>Ved verbale krenkelser plikter den ansatte å stoppe dette og ta stilling til om den/de som har krenket eleven skal håndteres av klasselærer eller daglig leder.</p> <p>Dersom en elev opplever sosial isolasjon plikter den ansatte også å gripe inn slik at eleven blir inkludert i det sosiale fellesskapet.</p> <p>Det kan tenkes at det oppstår situasjoner hvor det kan være behov for å gripe inn fysisk, for eksempel ved å skille elever som slåss. I slike tilfeller må ikke den ansattes fysiske maktbruk gå lenger enn det som er nødvendig i situasjonen. Den ansatte plikter ikke å gripe inn dersom dette sette han/henne selv i fare. Da kan det være nødvendig å hente andre for å få hjelp eventuelt ringe politiet.</p> <p>Vurder eventuelle strakstiltak for å beskytte offeret/andre elever.</p>	<p>Alle ansatte</p>	<p>Referat</p>

<p>Plikt til å varsle: Alle som arbeider ved skolen skal varsle nærmeste leder hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Plikten til å varsle gjelder for all mistanke. Det skal være lav terskel for å varsle.</p> <p>Ved alvorlige enkeltstående eller gjentakende krenkelser skal skoleledelsen varsles. Skoleledelsen vurderer hvorvidt skolestyret skal varsles.</p>	<p>Alle ansatte</p> <p>Daglig leder/ ledergruppen</p>	<p>Melde- skjema Vedlegg 1</p>
<p>Plikt til å undersøke: Plikten å undersøke har like lav terskel som plikten å varsle. Formålet er å kartlegge hva som er realiteten i det man har sett, hørt eller fått mistanke om, for at skolen skal kunne sette inn tiltak.</p> <p>Hvis elever selv sier ifra til en ansatt om at de ikke har det bra, skal den ansatte, i samarbeid med klasselærer, alltid undersøke saken nærmere.</p> <p>Plikten innebærer at skolen undersøker elevens opplevelse av skolemiljøet, ikke at skolen skal skaffe og vurdere bevis for eller mot at eleven er blitt krenket eller mobbet.</p> <p>Det er helt nødvendig å undersøke for å kunne sette inn gode, egnede tiltak. Hvor grundig undersøkelse skolen gjør er avhengig av skjønn, av formålet for undersøkelsene og hvilken situasjon man står ovenfor i hvert enkelt tilfelle. Gjennom undersøkelsene skal den ansatte prøve å få bekreftet eller avkreftet om kunnskapen eller mistanken gir grunnlag for å følge dette opp videre. Dersom den ansatte kommer frem til at dette er forhold som bør følges opp, varsles skoleledelsen.</p> <p>Eksempel på spørsmål som kan stilles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva har skjedd? • Hvor ofte skjer det? • Hvem er involvert? • Hvor skjedde det? • Var det vitner? <p>Involverte lærere/andre ansatte samles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelse av omfang • Dele tidligere observasjoner • Fordele videre observasjonsoppgaver • Styrke tilsyn <p>Plikten å undersøke er ikke avgrenset av årsaken til at eleven ikke opplever et trygt og godt skolemiljø. Hvis grunnen til at eleven opplever mistriivsel er forhold utenom skoletiden og utenfor skolens område, har likevel skolen undersøkelsesplikt så lenge elevens skolemiljø påvirkes negativt til det.</p>	<p>Klasselærer/ daglig leder/ spes.ped.leder</p>	<p>Referat</p>

<p>Handlingsplikten: Skolen skal iverksette egnede tiltak så langt slike er mulige og tilgjengelige. Denne handlingsplikten oppstår som en følge av undersøkelsesplikten og det foreligger en konkret mistanke om at eleven ikke har «eit trygt og godt skolemiljø».</p> <p>Handlingsplikten oppstår alltid når eleven selv rapporterer at han/hun ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det er elevens subjektive opplevelse som ligger til grunn for handlingsplikten.</p> <p>Plikten omfatter også en plikt til å følge opp tiltakene, til å evaluere om de har hatt den ønskede eller målsatte effekten og eventuelt revidere om nødvendig.</p>	<p>Klasselærer/ daglig leder/ spes.ped.leder</p>	<p>Aktivitets- plan</p>
<p>Plikt til å sette inn tiltak: For å kunne oppfylle tiltaksplikten og sette inn egnede tiltak, må skolen undersøke alle tilfeller der eleven selv sier ifra. Tiltak kan vurderes i både korte og lange tidsspenn.</p> <p>Elevens uttalerett: Involverte elever skal høres. En elev er involvert både når den skaper utrygghet for eller plager andre, når eleven er den som blir utsatt og når elever har vært vitner til eller medvirket til uønskede situasjoner. Gjøre avtaler om oppfølging.</p> <p>Eksempel på tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale med foresatte til den som har blitt krenket samme dag. Legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som må/bør gjøres. Være obs. i forhold til evt. søsken i andre klasser • Samtale med eventuelle vitner • Samtale med foresatte til den/de som har krenket/mobbet. Legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som må/bør gjøres • Eventuelt samtale i klassen til den/de involverte. Fokusere på felles ansvar. 	<p>Klasselærer/ daglig leder/ spes.ped.leder</p>	<p>Referat Aktivitets- plan</p>
<p>Krav til skriftlig dokumentasjon: Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten.</p>	<p>Klasselærer/ daglig leder/ spes.ped.leder</p>	<p>Aktivitets- plan</p>
<p>Oppfyllelse av aktivitetsplikten: Avgjørende for om skolen har oppfylt aktivitetsplikten er om skolen har gjennomført de aktivitetene som med rimelighet kan forventes i den konkrete saken.</p> <p>Skolens tiltaksplikt løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen og så lenge det finnes egnede tiltak som kan settes inn.</p>	<p>Daglig leder/ spes.ped.leder</p>	<p>Skriftlig evaluering</p>

<p>Det skal likevel være en hensiktsmessig balanse mellom krav til skolen om å sikre et godt skolemiljø, og en faglig tilnærming til hva som kreves av skolen med tanke på aktiviteter og vurderinger.</p> <p>Dette betyr at det kan være tilfeller der skolens aktivitetsplikt er oppfylt i en bestemt sak, selv om eleven og foreldrene fremdeles ikke er fornøyd med de igangsatte tiltakene eller ønsker andre tiltak enn de skolen setter inn. Skolen kan likevel argumentere, ut fra en faglig vurdering, at den har gjort det som med rimelighet kan forventes på de ulike stadiene i en sak.</p>		
<p>Å melde saken til Fylkesmannen (håndhevingsordningen):</p>	Foresatte	
<p>Enkeltvedtak:</p> <p>Et enkeltvedtak er et vedtak som gjelder rettigheter og plikter til en eller flere personer if forvaltningsloven § 2.</p> <p>fylkesmannens avgjørelser om hvorvidt skolen har oppfylt aktivitetsplikten og tiltakene knyttet til denne, er et enkeltvedtak.</p> <p>Dersom Fylkesmannens konklusjon blir at skolen ikke har oppfylt aktivitetsplikten, vil eleven som har meldt inn saken få medhold, formet som et enkeltvedtak.</p> <p>Hvis skolen ikke i tilstrekkelig grad har satt inn egnede tiltak, kan Fylkesmannen bestemme hva skolen skal gjøre for å sikre et godt skolemiljø for eleven. Fylkesmannen kan enten stille krav til at skolen finner en løsning på saken, eller selv vedta hvilke tiltak som skal settes inn.</p>	Fylkesmannen	Enkeltvedtak
<p>Daglig leders informasjonsplikt til styret:</p> <p>Loven sier at ved alvorlige tilfeller av krenking skal ikke informasjon stoppe hos daglig leder, men formidles videre av daglig leder til skolens styre.</p> <p>Dette kan gjøres gjennom daglig leders jevnlig rapport til skolestyret, der det gis en oversikt over alle avvik der krenkelser er avdekket og hvilke tiltak som er anvendt. I særlige alvorlige situasjoner kan det være grunn til å varsle styret om enkelttilfeller allerede når de oppstår. F.eks. dersom det er behov for tiltak som krever ytterligere ressurser eller kompetansen enn det skolen råder over.</p>	Daglig leder/ Spes.ped. leder	Referater og aktivitetsplaner
<p>Steinerskolenes Ombudsordning:</p> <p>Steinerskolenes Ombudsordning kan vurderes å kobles inn med det formål å støtte og sikre kommunikasjon mellom foreldre, elever og skole. Partene kan søke råd og hjelp i saksforhold hvor det kan bli krevende å få til en god dialog.</p>		

<p>Slik hjelp kan være samtaleledelse, formidling eller meglings dersom situasjoner har låst seg. Ombudet kan hjelpe i pågående konflikter, eller komme med uttalelse i saker som er avsluttet.</p> <p>Kontaktinformasjon: Ombudsordningen for Steinerskolene i Norge, Prof. Dahls gt. 30, 0260 OSLO ombudet@steinerskolen.no</p>		
<p>Dersom ansatt krenker en elev: Det er uakseptabelt at noen som arbeider ved skolen krenker elever. Slike krenkelser innebærer et grovt brudd på tilliten som elever og foreldre skal ha til voksne på skolen. Det stiller derfor skjerpene krav til både varsling og tempo i slike saker, men må ikke gå på bekostning av at det blir gjennomført en forsvarlig prosess. Daglig leder skal varsle skolestyret. Dersom en i skolens ledelse står bak krenkelsene, skal den som fatter mistanke eller kjenner til krenkelsene, varsle direkte til skolens ledelse.</p>	<p>Alle ansatte Daglig leder</p>	<p>Rutiner for behandling av personalsaker/klagesaker/varsling</p>

Prinsippet for håndtering er at problemet løses på lavest mulig nivå, men at ansatte vet når og hvordan saker skal meldes videre (meldeskjema, vedlegg 1). De ansatte skal vite hvem de kan henvende seg til når problemene ikke kan løses på deres nivå.

6. Kontinuerlig, systematisk arbeid

6.1. Skolen har følgende rutiner:

Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
<p>Skolens ansatte drøfter områder og skriftliggjør skolens syn på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva er et godt psykososialt miljø? • Hva er krenkende atferd? • Hva er terskelen for å gripe inn? • Når skal ledelsen varsles? 	<p>Ved skolestart</p>	<p>Daglig leder</p>
<p>Skolens planer og tiltak for forebygging og holdningsskapende arbeid gjennomgås, deriblant ordensreglementet</p>	<p>Ved skolestart</p>	<p>Daglig leder</p>
<p>Skolens rutiner for handling gjennomgås</p>	<p>Ved skolestart</p>	<p>Daglig leder</p>
<p>Nye foresatte gjøres kjent med at planene og ordensreglementet ligger på skolens hjemmeside</p>	<p>Første foreldremøte</p>	<p>Klasselærer</p>

Plan for å sikre elevene et godt psykososialt miljø ved Steinerskolen i Tromsø

Elever og foresatte informeres om planene og ordensreglementet	Hver høst	Klasselærer
Tiltak og aktiviteter vedr. skolemiljø tas opp i elevrådene	Løpende	Elevrådslærer
Gjennomgang av elevundersøkelsene tas opp i kollegiet, elevråd, foreldreforening og skolestyre	Hver vår	Daglig leder
Funn i utviklingssamtalen vurderes to ganger per år	Høst og vår	Klasselærer/pedagogisk leder
Skolen skal evaluere sitt forebyggende og holdningsskapende arbeid hvert år.	Hver vår	Daglig leder
Utevaktordningen evalueres	Høst og vår	Daglig leder
Internkontroll: Sjekkpunkt/praksis i forhold til oppfølging av opplæringsloven § 9A	Vår	Daglig leder

Vedlegg 1: Meldeskjema

MELDESKJEMA OM BEKYMRING FOR ELEVENES PSYKOSOSIALE MILJØ

Meldinger fra elever eller foresatte vil utløse aktivitetsplikt

Elevens navn:		Fødselsdato:
Elevens klasse:		
Bekymringen meldes til:		
Bekymringen meldes av:		
Dato for meldingen:		
Hva dreier bekymringen seg om? (mobbing, vold, diskriminering, utestegning)		
Hvordan ble bekymringen oppdaget?		
Annen faktainformasjon		